

וברעיא מהימנא, (פרשת בא מו): מצוה¹³ אחר זו לספר בשבחה יציאת מצרים, שהיא חובה על בן אדם לדבר בשבחה זה לעולמים. כך בארנו, כל אדם שמדבר ביציאת מצרים ובאותו ספור שמחה בשמחה, עתיד הוא לשמח בשכינה בעולם הבא שהוא שמחת חבל, שהרי הוא אדם ששמח באדונו, והקדוש ברוך הוא שמח באותו ספור.

היו הזורים בתשובה שהיא "אימא" עיר מקלט, וזאת היא הבריחה.

ואודיעך בזה סוד גדול מה שאמר הכתוב: "בצר לך ומצואוך כל הדברים האלה וכו' ושבת עד ה' אלהיך" וכו' (דברים ד, ל). דע, כי התגברות הסמרא אחרא לגור חס ושלום גזרות על ישראל, נמשך לפי עלייתה להתאחו ולגנן במדרגות, כי כפי עלותה כך מתגברת. והנה היא עולה ומתגברת בספירות ז"ן, ואז נדחקים ישראל דחק אחר דחק. עד שהיא מגעת ל"אימא", והיא חושבת להתדבק שם גם כן, בסוד, "אימא דינין מתערין מינה" (זמר חלק ג' סה), אך באמת אינה יכולה, כי אימא היא חרות. ואז אדרבה, ישראל מתדבקין בה ובכרחין בסוד התשובה.

ולכן היה צריך המלך שגזרותיו קשות, שהולך ומתגבר מספירה לספירה עד שמוגיע לאימא ושם נשבר כחו, כי אדרבה מתעוררת התשובה לישראל. והוא סוד "לפני שבר גאון" (משלי טו, יח) ועל כן גם בריחת משה ורשב"י היו על ידי הגזרה, וכיון שבכריחה זאת נעשה ספר הזר, הנה כבר ענין התבה קים ועומד לכל מי שידפון אליו, דהיינו: הנדבק בספר הזר כבר מוגיע ל"אימא" ויצא מן הסמרא אחרא, ואין צריך לו חבלי משיח, כמזכר ברעיא מהימנא פרשת נשא, בענין שהבאתי למעלה בתחלה.

והנה, עם כל זה, לא נתגלה הזר אלא בזמן הרבה אחרי הגשורתו, כי הלא הפעלה הזאת אינה צריכה להמצא אלא בזמנה, פרושי: שיכרחו ישראל בסוד הזר הזה, כי פעלתו אינו אלא בסוף יומיא בדרא דמלכא משיחא ובסוף הימים, בדרו של מלך המשיח. והנה, בימינו אנו, וכינו שספר הזר נגיש לכל אדם בכל קצוות תבל, בקלות ובפרומות ממש, בפרט בזכות מוזי הרבים של מפעל הזר העולמי, ונראה שזו בנות הדברים שפעלת ספר הזר (שאמנם נתגלה בתקופה מאוחרת יחסית לתקופת רשב"י) צריכה להמצא לכלל ישראל בסוף הימים, בדרו של מלך המשיח, כלומר בדרנו אנו, ולכן נראה שהנגישות הגדולה של ספר הזר בימינו אינה מקרית כלל ועקר.

וכבר קראו כל גדולי הדור את הצבור לקריאה בספר הזר בתקופה זו. ושמעתי בשם גדולים,

שנכון שאדם יקציב לעצמו אפילו קריאה של דבר מועט בספר הזר מדי יום, וכך יוכל בעזרת השם לדבק בספר הזר. והאמת, שמעבר לדברים האמורים למעלה בענין כחו של ספר הזר לבטל את חבלי משיח עבור האדם הדבק בו, הרי יודע שספר הזר ממרק את נשמת האדם מכל דבר רע, והקריאה בו היא סגולה לכל הישועות וההצלחות.

3. וברעיא מהימנא: פקודא כתר דא, לספר בשבחה דיציאת מצרים, דאיהו חייבא על בר נש לאשתעי בהאי שבחא לעלמין. הכי אוקימנא, כל בר נש דאשתעי ביציאת מצרים, ובהוא ספור חדי בחדות, זמין איהו למחדי בשכינתא לעלמא דאתי דהוא חדי מכלא, דהאי איהו בר נש דחדי במריה, וקודשא בריה הוא חדי בהוא ספור.

ביה שעתיא, כניש קדשא בריה הוא לכל פמלייא דיליה, ואמר לון, וילי ושמעוי ספורא דשבחא דילי, דקא משתעו בני, וחדאן בפורגני. גדין בלחו מתבנשין, ואתיין ומתחברין בחדויהו דישראל, ושמעוי ספורא דשבחא, דקא חדאן בחדוהו דפורקנא דמריהו, גדין אתיין ואודן ליה לקודשא בריה הוא, על כל אינון נסין וגבורין ואודאן ליה על עמא קדישא דאית ליה בארעא, דחדאן בחדוהו דפורקנא דמאריהו.

גדין אתוסף ליה חילא וגבורתא לעילא, וישראל בהוא ספורא יחבי חילא למאריהו, במלכא, דאתוסף חילא וגבורתא, כד משבחין גבורתיה, ואודן ליה, ובלהו דחלון מקמיה, ואסתלק יקריה על בלחו. ובגין כך, אית לשבחא ולאשתעי בספור דא (דף מ"א ע"א) כמה דאתמר. כגוונא דא, חובה איהו על בר נש, לאשתעי תדיר קמי קדשא בריה הוא, ולפרסומי ניסא בכל אינון ניסין דעבד.

ואי תימא, אמאי איהו חובתא, והא קדשא בריה הוא ידע בלא, כל מה דהוה, ויהווי לבתר דנא. אמאי פרסומא דא קמיה, על מה דאיהו עבד, ואיהו ידע. אלא ודאי אצטריך בר נש לפרסומי ניסא, ולאשתעי קמיה בכל מה דאיהו עבד, בגין דאינון מלין סלקין, וכל פמליא דלעילא מתבנשין, וקמאן לון, ואודאן בלחו לקודשא בריה הוא, ואסתלק יקריה עליהו עילא ותתא.

וזה לשונו: תימין עבדי דמלכא עלאה, והתכמים